

SORTIR A LA PISSARRA

Definició

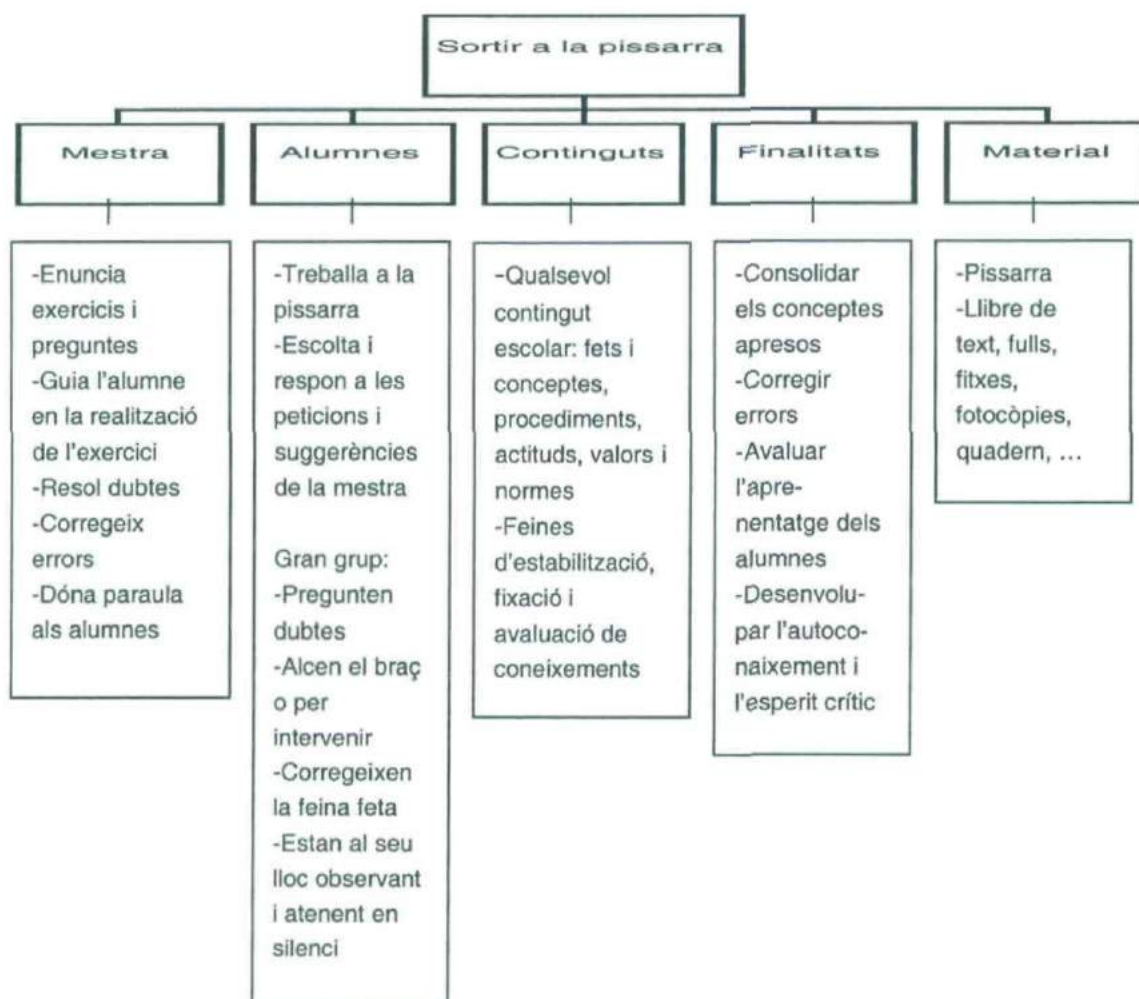
Tasca formativa que un alumne o grup realitza al davant de tota la classe, quan la mestra li ho demana, normalment ajudant-se de la pissarra, com ara fer un exercici, resoldre un problema o explicar un treball. La resta de la classe escolta i/o fa aportacions.

Descripció

A petició de la mestra un alumne sol o un grup surten a la pissarra a realitzar un exercici escrit, exposar un tema, llegir un text, respondre preguntes susceptibles d'avaluació o corregir un exercici fet a casa o al mateix moment a l'aula. La mestra guia a l'alumne en tot allò que ha d'anar fent, és a dir, va enunciant els passos de l'exercici, pantant el tema a exposar, fent preguntes. A vegades demana a algun alumne que llegeixi en veu alta l'enunciat de l'exercici o problema a realitzar. Solen estar tots dos drets davant de la pissarra, encara que la mestra sovint es mou per l'aula o està sentada a la seva taula. L'alumne roman dret a la pissarra tota l'estona necessària per a la realització de l'exercici i si s'escau, durant la correcció del mateix, i en acabar seu i la mestra demana a un altre company que surti. Solen sortir quatre o cinc cada vegada, com a mínim. La resta d'alumnes estan sentats al seu lloc observant la realització de l'exercici per part del seu company i atents a qualsevol pregunta o requeriment per part de la mestra. Sovint aixequen el braç si creuen que el company de la pissarra s'ha equivocat o si no entenen el que està fent o explicant. L'intercanvi en aquesta tasca és oral i es dona a tres bandes, és a dir, la mestra pregunta, l'alumne de la pissarra respon i hi ha una resposta o feedback que pot venir de la mestra, de la resta d'alumnes o de tots dos. El material utilitzat a més de la pissarra és aquell que utilitzen per la matèria que estiguin treballant, és a dir, llibre de text, quadern, fulls, fitxes, fotocòpies.

Els continguts fan referència a temes treballats a classe, tant si es tracta d'exercicis d'entrenament com de perfeccionament i consolidació o reflexió sobre temes controvertits, és a dir, solen ser referents a fets i conceptes i al treball dels valors. En quant a les finalitats, tracten de consolidar l'aprenentatge i l'elaboració de fets,

experiències i continguts relacionats amb conceptes i procediments, desenvolupar l'autoconeixement, l'empatia i l'esperit crític i consolidar, valorar i avaluar aprenentatges.

Narració

"Mentre el grup de material retorna els quaderns de càlcul, la mestra va escrivint unes divisions a la pissarra. En acabar els recorda que s'apunten els deures a l'agenda. Quan veu que comencen a guardar les agendes diu:

—Carmen surt a la pissarra i fes la primera divisió.

La Carmen surt i comença a fer-la, mentrestant la mestra es dirigeix a la resta del grup:

–Els demés, si us plau, treieu el llibre de matemàtiques i busqueu la pàgina quatre i comenceu a llegir-la en silenci.

Sembla que la Carmen ha acabat i la mestra s'anadona i pregunta:

–Creieu que està bé?

Unes quantes mans s'aixequen i la mestra dóna paraula a l'Albert.

–Jo crec que el tercer nombre del resultat no està bé

–Bé, es diu quocient. Quant creus que dóna –diu la mestra a l'Albert

–Em penso que cap a sis –diu l'Albert

–Bé, és correcte Albert, Carmen rectifica-ho si us plau.

Quan acaba de rectificar el seu error la Carmen seu al seu lloc i la mestra indica:

–Marta, surt a fer la següent.

La Marta surt i comença a fer l'operació, i aquest cop tota la classe resta en silenci, mirant a la pissarra com la Marta resol la divisió. Quan ja ha acabat la mestra li pregunta al Sergio:

–Quant t'ha donat a tu, Sergio?

–Dos-cents cinquanta-tres –contesta, i la mestra li diu:

–Molt bé Sergio, –i mirant cap a la pissarra diu:

–L'has fet bé Marta, ja pots seure. Marina, surt a fer la següent.

La Marina surt i la fa molt ràpid mentres els companys la miren.

–Bé, Marina l'has fet molt bé, seu. David surt a fer la següent.

El David surt i també va ràpid però s'equivoca i la mestra pregunta al grup:

–Està bé la divisió del David? Què creus Rubén?

–Em sembla que no –contesta en Rubén

–Surt a ajudar-lo, si us plau –diu la mestra

En Rubén surt i esborra el que ha fet en David. Quan està apunt de començar la mestra li diu:

–Vés dient en veu alta el que fas. I la resta atents!

–Primer marco el quaranta-cinc i busco un nombre que multiplicat per nou doni quaranta-cinc –diu en Rubén

–Molt bé –diu la mestra –I quin és aquest nombre David?

–El cinc

–Bé, segueix Rubén –diu la mestra

–Ara faig nou per cinc quaranta-cinc a quaranta-cinc, zero i baixo el sis i com és més petit que nou poso un zero al quocient i baixo la xifra següent.

–Molt bé, tothom ho ha fet això?

Se senten algunes veus que contesten que sí. El Rubén segueix:

–Ara busco un nombre que multiplicat per nou s'apropi a seixanta-dos –Pensa una mica i diu:

–Em penso que és el sis. Sis per nou cinquanta-quatre a seixanta-dos, mmmm, vuit i baixo l'u.

–David segueixes tot el que està fent en Rubén?

–Sí –contesta en David amb cara de no estar-ne segur

–I la resta?

Tots contesten a la vegada:

–Siiiiiii.

–Vinga Rubén, l'últim tros –anima la mestra

En Rubén continua i acaba la divisió

–Cap a nou, nou per nou vuitanta-una a vuitanta-una, zero. Ja està!

–Molt bé Rubén, ja pots seure, i tu David, cal que t'hi fixis molt més que sinó et perds i aleshores surten malament. Cal que practiquis una mica cada dia, eh??? Vinga seu –diu la mestra, i passen a fer una altra tasca.”

(Segment extret de la tercera sessió de matemàtiques observada a 4t.)

“Després de presentar les feines que faran durant la sessió, la mestra demana un moment d'atenció i els recorda que avui tenen un concurs pendent. Havien d'estudiar-se els caps comarcals i per grups de taula sortir a la pissarra per a que ella els els preguntés.

“ Un grup d'alumnes surt a la pissarra i la mestra els fa preguntes sobre el tema que estan treballant. La resta de companys podrà intervenir per ajudar-los si convé.”

“ Un alumne realitza una operació matemàtica a la pissarra mentre els companys estan atents per aixecar el braç i corregir-lo si no ho fa correctament.”

–Escolteu! Sortireu de cinc en cinc, un de cada grup de taula i tindreu un punt per cada resposta encertada. Els que us quedeu al lloc aneu anotant els punts dels vostres companys. Després que hàgiu sortit tots, comptarem els punts per grups. D’acord?

–Sí –contesten alhora la majoria dels alumnes.

–Molt bé –diu la mestra –doncs poden anar sortint els primers: Ester, Abel, Ferran, Albert i Yadira.

Els alumnes que han estat anomenats per la mestra es posen drets i van cap a la pissarra. Es col.loquen en fila i miren la mestra.

–Bé doncs, comencem! Recordeu els que esteu asseguts que no podeu obrir la boca, eh?

–Yadira, el Maresme –pregunta la mestra

–Mataró –contesta l’Ester després de pensar-s’ho una mica.

–Molt bé, un punt per l’Ester –diu la mestra –Alt Empordà, Albert.

L’Albert comença a pensar la resposta i va posant cares estranyes, l’estona passa i la mestra li diu:

–Que no has estudiat Albert?

–Sí, una mica. Aquest matí me les sabia..., però ara no em surt.

–Això vol dir que has d’estudiar més que una mica. Segueix rumiant. Ferran, Alt Empordà.

–Figueres –contesta el Ferran

–Bé –diu la mestra –Abel, Alt Urgell

–Viella –contesta l’Abel

–Bé, Ester, el Segrià –pregunta la mestra

–Lleida –contesta l’Ester amb seguretat

–Molt bé –diu la mestra, –atenció que farem una altra passada.

–Pla de l’Estany –diu mirant a la Yadira que és la primera

Ella comença a pensar mirant-se els dits i fent moviments amb la boca, va mirant al terra i no s’atreveix a aixecar el cap. Després d’uns segons la mestra diu:

–Què passa Yadira, tu tampoc has estudiat?

–No gaire –respon ella

–Doncs que contesti el següent. Albert.

–Banyoles –diu l’Albert amb força inseguretat

–Bé –diu la mestra –aquesta vegada has tingut sort però recorda que has d’estudiar molt més. Següent, Baix Camp.

–Manresa

–No, següent –diu la mestra

–Reus

–Bé, últim d’aquesta ronda. Ester, el Monstià

–Amposta

–Molt bé, ara aneu als vostres llocs i repasseu els punts obtinguts. Ara li toca el torn a la Marta, el Dani, l’Arantxa, l’Angel i l’Henar.

(...)

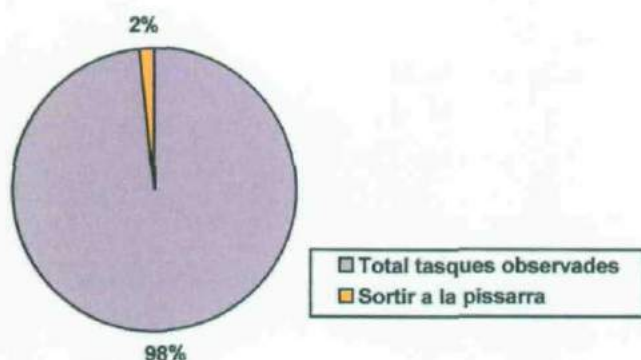
Després d’haver sortit tots els alumnes en diferents grups la mestra els demana que facin el recompte de punts i se’ls apunta.”

(Segment extret de la vint-i-setena sessió de medi social observada a 5è.)

Dades quantitatives

La tasca *Sortir a la pissarra* representa el 2% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 55 vegades d’un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	55
Percentatge d’aparició	2%

A ètica

Sortir a la pissarra apareix 1 vegada en el total de tasques observades i representa el 0,1% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	1
Percentatge d'aparició	0,1%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que no apareix cap vegada en format curt, és a dir, el 0% de les vegades; 1 vegada en format mitjà, és a dir, el 100% de les vegades; i cap vegada en format llarg, el que representa el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	0	0%
Tasques de duració mitjana	1	100%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	1	100%

A medi social

Sortir a la pissarra apareix 8 vegades en el total de tasques observades i representa l'1% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	8
Percentatge d'aparició	1 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 1 vegada en format curt, és a dir, el 12,5% de les vegades; 4 vegades en format mitjà, és a dir, el 50% de les vegades; i 3 vegades en format llarg, el que representa el 37,5% de les vegades.

Tasques de duració curta	1	12,5%
Tasques de duració mitjana	4	50%
Tasques de duració llarga	3	37,5%
TOTAL	8	100%

A matemàtiques

Sortir a la pissarra apareix 38 vegades en el total de tasques observades i representa el 5% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	38
Percentatge d'aparició	5%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 14 vegades en format curt, és a dir, el 37% de les vegades; 17 vegades en format mitjà, és a dir, el 45% de les vegades; i 7 vegades en format llarg, el que representa el 18% de les vegades.

Tasques de duració curta	14	37%
Tasques de duració mitjana	17	45%
Tasques de duració llarga	7	18%
TOTAL	38	100%

A llengua catalana

Sortir a la pissarra apareix 8 vegades en el total de tasques observades i representa l'1% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	8
Percentatge d'aparició	1%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 5 vegades en format curt, és a dir, el 62,5% de les vegades; 2 vegades en format mitjà, és a dir, el 25% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 12,5% de les vegades.

Tasques de duració curta	5	62,5%
Tasques de duració mitjana	2	25%
Tasques de duració llarga	1	12,5%
TOTAL	8	100%

Quadre resum

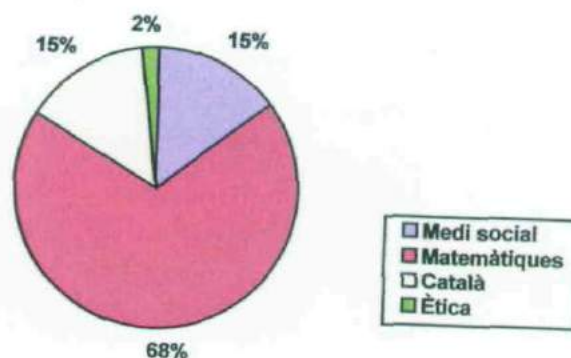
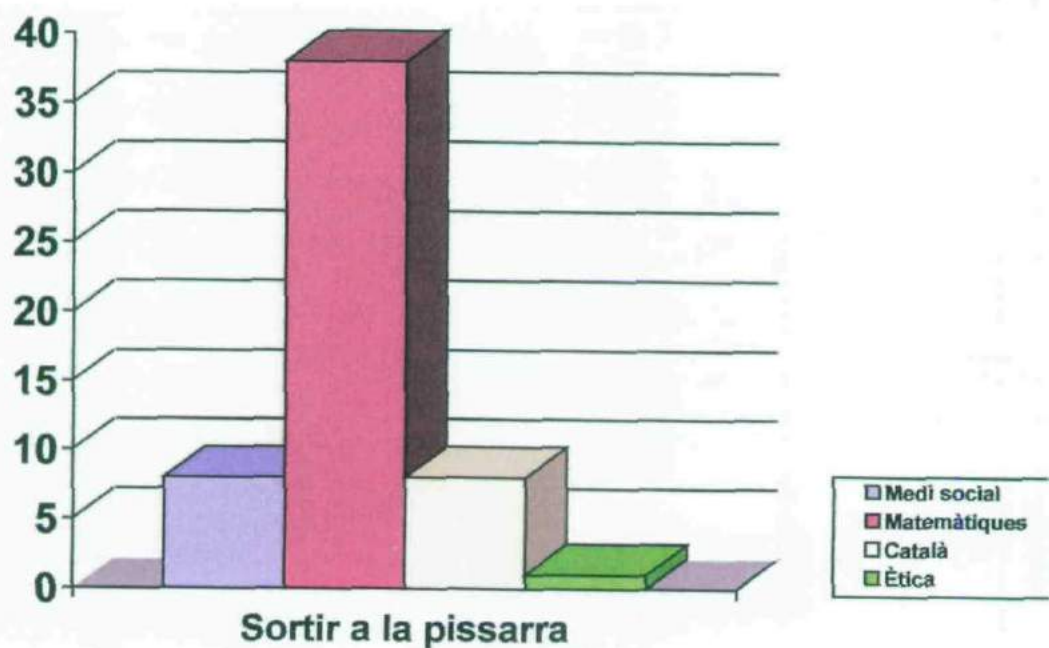
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que les freqüències varien molt encara que a medi social i a llengua catalana són iguals, en canvi a ètica l'aparició és mínima i a matemàtiques clarament superiors a la resta.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	1	0,1%
Medi social	922	8	1%
Matemàtiques	763	38	5%
Llengua cat.	784	8	1%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Sortir a la pissarra* ha aparegut 55 vegades el que representa un 2% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 2%, és a dir, una aparició; el 14,5% a medi social, és a dir, 8 aparicions; del 69% a matemàtiques, és a dir, 38 aparicions i del 14,5% a llengua catalana, és a dir, 8 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	1	8	38	8	55
Percentatge d'aparició	2%	14'5%	69%	14'5%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en gairebé la meitat d'ocasions es dona en versió mitjana, 24 vegades, repartides en 1 vegada a ètica; 4 vegades a medi social; 17 vegades a matemàtiques, i 2 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració curta és irregular,

d'un total de 20, es dona una freqüència molt més nombrosa a matemàtiques amb 14 vegades que a les altres matèries amb 1 a medi social i 5 llengua catalana. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona poques vegades, un total d'11 i la majoria, 7, a matemàtiques, 3 a medi social i 1 a llengua catalana.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	0(0%)	(12,5%)	14 (37%)	5(62,5%)	20(36%)
Tasques duració mitjana	1(100%)	4(50%)	17 (45%)	2(25%)	24(44%)
Tasques duració llarga	0(0%)	3(37,5%)	7 (18%)	1(12,5%)	11(20%)
TOTAL	1(100%)	8(100%)	38 (100%)	8(100%)	55(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Sortir a la pissarra* és una tasca que apareix en poques ocasions i representa el 2% del total de les observades. Aquest fet es pot explicar de diferents maneres, en primer lloc, aquesta tasca aglutina altres tasques, ja que en molt moments el que es fa a la pissarra és corregir, preguntar o avaluar i per tant el que fem és contar només les ocasions en que es donen a la pissarra que no són la majoria. Hi ha una segona explicació i és que el fet de sortir a la pissarra vol dir, en moltes ocasions, desordre a la classe, desconcentració dels alumnes, pèrdua de temps i per tant moltes mestres ja ni s'ho plantegen com a cosa habitual. Per últim també cal afegir que és una feina de tipus complementari com d'altres que ja hem explicat, és a dir, no és un tipus de feina que s'hagi de donar diàriament sinó que es fa servir de tant en tant per a que les classes siguin més dinàmiques. Si observem els resultats per matèries, veiem que és a matemàtiques a on aquesta tasca es realitza més sovint i té un sentit donat que en l'aprenentatge de les operacions matemàtiques el procediment és molt important i una manera de veure un bon procediment és mirar-ho a la pissarra i no només quan el fa la

mestra sinó corregint exercicis que hagin fet tots els alumnes, així poden observar a on i perquè s'han equivocat i tractar d'aprendre a fer-ho bé. A medi social es dóna poques vegades i sempre per a fer algun exercici en grup, una presentació d'un treball o un concurs i a llengua catalana en algunes correccions a on la mestra hagi considerat que era important fer-ho així però al no tenir gaire continuïtat hem de deixar l'explicació una mica a l'atzar. Veiem que a ètica només apareix un cop i això sí que indica la voluntat que tenim de no avaluar coneixements ni aptituds sinó que sempre tractem d'acceptar totes les respostes d'opinió i en tot cas si hi ha alguna injustificable tractem de fer veure que ho és però mai dir si està bé o malament com si fos una suma.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que gairebé la meitat són de duració mitjana i és fàcil entendre-ho així si pensem que quan sortim a la pissarra és molt sovint per a donar-li més importància a la tasca, per a que tots estiguin atents i fer quelcom més durader i que potser no s'entendria tant si no es fes a la pissarra. Per això és també comprensible que hi hagi un 20% de les tasques en versió llarga, donat que en moltes ocasions representa molta més parafernàlia el fet de sortir a la pissarra i per tant més temps. Respecte a les tasques de duració curta, no arriben al 40% i pensem que és per tot el que ja hem dit, en poques ocasions se surt a la pissarra durant menys de cinc minuts, en tot cas a matemàtiques i llengua, per apuntar un resultat que tothom té molt clar i seure.

- Tasca que apareix poc en el global de l'observació.
- Apareix en la seva majoria a matemàtiques durant la resolució de problemes i operacions.
- Sol tenir una duració mitjana.

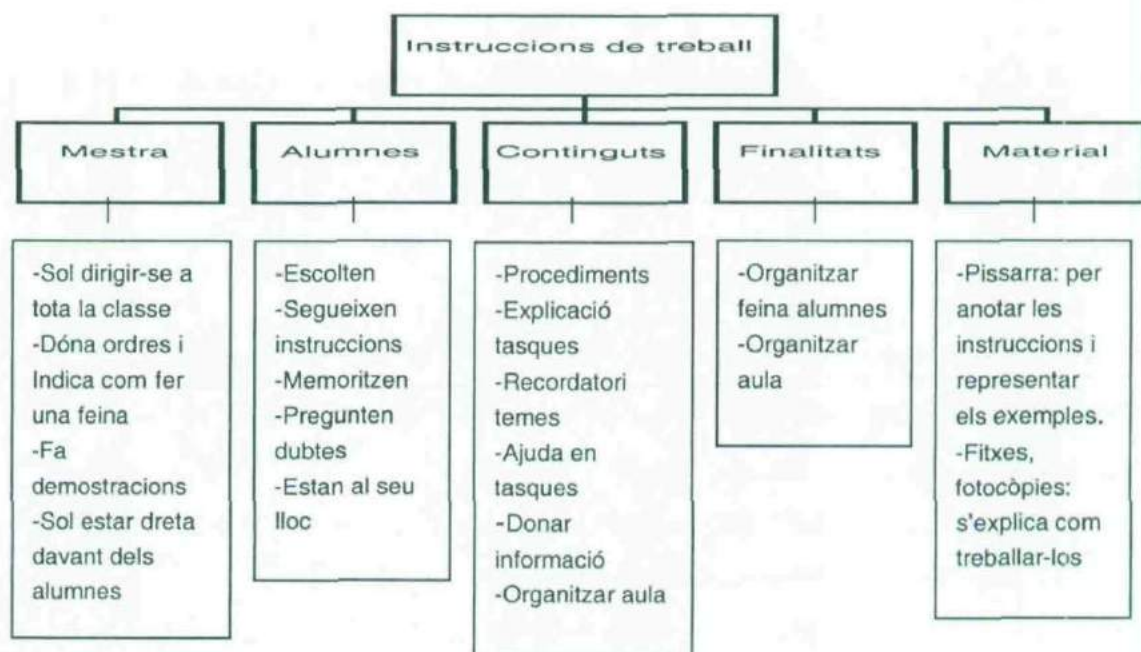
INSTRUCCIONS DE TREBALL

Definició

Indicacions donades per la mestra sobre el pla de treball de la sessió i/o sobre la manera de realitzar les diferents feines escolars.

Descripció

La mestra es col·loca davant la classe i comunica als seus alumnes en què consistirà la sessió: què faran, quan i com. Aquest pla de treball pot incloure l'explicació de tasques concretes de treball, la presentació del tema a tractar, el recordatori d'aspectes ja tractats, la presentació del material necessari, l'ajuda en la realització de tasques ja conegudes per els alumnes, donar informacions d'àmbit general o particular de la matèria, l'organització de l'aula i el seu mobiliari, ... En la realització de la tasca es pot donar la utilització de la pissarra, per escriure o dibuixar, demostracions pràctiques i qualsevol element que faciliti l'enteniment de les instruccions donades. Aquesta tasca fa referència a un moment específic d'organització, la mestra va indicant a cada moment el que cal fer, les instruccions són bàsicament procedimentals. Ella ho expressa oralment, bé al grup sencer o a petits grups o subjectes individuals. Els alumnes atenen les instruccions que dona la mestra i es van organitzant. Aquestes indicacions d'organització no sempre requereixen la resposta immediata dels alumnes, sinó que aquesta pot venir donada a mig o llarg termini. L'intercanvi entre mestra i alumnes no és totalment lingüístic, sinó que la mestra emet una instrucció i la resposta dels alumnes és una acció. Pot donar-se alguna pregunta d'aclariment. El contingut és sempre organitzatiu i la finalitat és també l'organització.

Narració

“Són les onze i trenta-cinc del matí i els nens i nenes acaben de pujar del pati. Entra la mestra a classe i espera que marxi la meitat del grup, ara toca llengua catalana però només amb mig grup i els demana un moment d’atenció:

–Escolteu, avui treballarem d’una manera diferent. Treballarem per racons. Treballarem quatre feines diferents. Aquestes feines estaran col·locades cada una en un lloc diferent de la classe.

Mentre la mestra parla els nens i nenes estan atents al que ella diu.

–Ara us explicaré quines feines són i després decidirem a on les col·loquem. Mireu la primera feina és molt senzilla, és aquesta fitxa d’ortografia –i amb les mans atrau l’atenció dels alumnes perquè es fixin bé en la fitxa –tenim diferents grups de lletres que formen paraules i les haureu d’ordenar per saber quina paraula és en cada cas, també s’han de relacionar amb els dibuixos, que serveixen de pistes. Després haureu de fer una frase amb cada paraula i al final de tot pintar els dibuixos. Queda clar? –I tots a la vegada contesten:

—Sí!

—La segona feina consisteix en fer una fitxa que treballa els sinònims. Per fer-la necessitareu el diccionari. Recordeu que els sinònims són paraules diferents que tenen el mateix significat. Haureu d'escriure el seu significat i relacionar-les per parelles. Aquesta feina requereix força concentració i per tant molt de silenci.

Ara s'aixeca i agafa un llibre de lectura del prestatge. Busca una estona i a l'arribar a la plana desitjada diu:

—La tercera feina serà escriure en un full, molt polit i amb bona lletra, el poema del mes de Novembre. El teniu a la plana trenta-cinc del llibre de lectura, n'hi ha uns quants a la prestatgeria del fons de la classe.

Seguidament s'aixeca i escriu a la pissarra la referència exacta del llibre per trobar el poema a copiar. Deixa el llibre sobre la seva taula i diu:

—L'última feina serà fer una fitxa de les de cal·ligrafia. Aquelles en que treballem una lletra i la fem ben bonica. Aquí en aquest carpesà —aixeca un carpesà de tapes negres per a que tots el vegin —podreu trobar totes les fitxes de mostra. Molt bé, doncs aquestes són totes les feines. La primera, la fitxa d'ortografia, la col·locarem a la taula del fons de la classe; la segona, la fitxa dels sinònims, la posarem a la taula número dos, que només hi ha dos nenes i sobra força espai, la tercera, la còpia del poema, col·locarem els llibres a sobre de la meua taula i l'última, la de copiar lletres, la podem posar a la taula número sis. A tothom li ha quedat tot clar?

Hi ha una mà aixecada i la mestra li diu:

—Digues Sílvia, algun problema?

—S'han de fer en ordre totes les feines? —pregunta la Sílvia.

—No, no —diu la mestra —m'he oblidat d'explicar que podeu començar per la que més us agradi i a més a més heu de tenir en compte que avui no les podem fer totes, com que les quatre feines són prou llargues, també treballarem per racons els propers dies, per a que tots tingueu temps de fer-les totes. Per començar podeu triar la que més us agradi. Algun dubte més?

S'aixequen tres mans i la mestra diu:

—Sergi —i en Sergi diu:

—I si acabem una fitxa què fem?

“El mestre dona instruccions als alumnes i les escriu a la pissarra per a que les copiïn a l’agenda.”

“La mestra mostra una fitxa de treball i indica als alumnes com l’hauran de resoldre.”

—Doncs veniu a la meva taula i la corregirem i després podreu triar una altra feina si encara hi ha temps —diu la mestra —Adrià, què volies?

—No res, el mateix que el Sergi

—Molt bé, si no hi ha res més l'encarregat de material pot repartir un full blanc a qui el necessiti i ja podeu començar. Recordeu posar el nom i la data a totes les fitxes i fer la feina amb cura.

Ara comença a haver moviment per la classe ja que s'han aixecat tots per triar la feina a fer, quan ja la tenen van seient i la mestra va passejant per veure quines fitxes han escollit.”

(Segment extret de la dissetena sessió de català observada a 3er)

“Després d'haver transcorregut quasi tota la sessió, quan els alumnes estan fent feines de manera individual, la mestra demana un moment d'atenció:

—Escolteu un moment, si us plau!

En aquest moment es genera un mica de rebombori i ella torna a avisar:

—Un moment d'atenció, si us plau!

Es va fent silenci a l'aula i ella comença a parlar:

—Mireu, per el dijous han d'estar acabades les fitxes que heu estat treballant avui. Recordeu que si les heu de fer a casa us haureu d'endur el diccionari qui no en tingui. També haureu de repassar una mica els verbs que la majoria no us els sabeu i finalment, llegireu i subratllareu un text que a continuació us repartiran els de material.

Mentre anava dient els deures, els ha anat apuntant a la pissarra per que no hi hagi dubtes. Ara va als prestatges i tria una de les fitxes de treball i els la dóna als del grup de material per a que la reparteixin.

—No recollis fins que no us hagin repartit la fitxa, que si no el proper dia no podrem treballar-la —diu la mestra, amb un soroll de fons ja impossible de controlar.

—Bé recollis i no oblideu apuntar els deures a l'agenda.”

(Segment extret de la cinquena sessió de català observada a 5è.)

“Els alumnes van arribant i es van col·locant al seu lloc, mentre s’acaben de fer els càrrecs de primera hora del matí. Quan estan tots al seu lloc, el mestre els diu:

—Recordeu que ara tenim llengua catalana i que la fem en dos grups, aneu pensant a qui li toca marxar amb la Isabel. Bé, avui farem la prova d’eficàcia lectora, tots, els qui marxeu també. Com que s’ha de fer de forma individual cadascun de vosaltres d’un en un anireu llegint amb mi o la Isabel, la resta anireu treballant el quadernet lector i aquells que ja l’hagueu acabat treballareu el llibre d’ortografia. Per tant, aquells que marxeu ja podeu buscar el material per no haver de tornar.

Comença a fer-se un gran xibarrí a la classe i els qui han de marxar comencen a sortir. La Isabel ja els espera a la porta de la classe.

El mestre torna a dirigir-se als alumnes:

—Bé, ara us aniré cridant d’un en un i la resta recordeu que heu de treballar individualment i en silenci. Hi ha alguna pregunta?

Immediatament s’aixequen algunes mans. El mestre li dóna paraula a la Jennifer.

—Jo ja he acabat el quadernet lector.

—Doncs treballa el llibre d’ortografia, ho acabo de dir, heu d’estar més atents!

—Però quins exercicis he de fer? —contesta la Jennifer

—Bé, ara us apunto les pàgines a treballar a la pissarra. Algú més té dubtes?

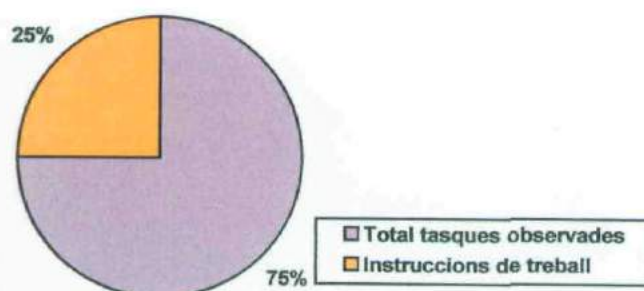
Ningú aixeca el braç i tots es posen a buscar els quaderns i llibres per treballar. El mestre escriu a la pissarra les pàgines del llibre d’ortografia que han de fer i a continuació crida al primer alumne que farà la prova d’eficàcia lectora.”

(Segment extret de la setena sessió de català observada a 4t.)

Dades quantitatives

La tasca *Instruccions de treball* representa el 25% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 841 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	841
Percentatge d'aparició	25%

A ètica

Instruccions de treball apareix 154 vegades en el total de tasques observades i representa el 18% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	154
Percentatge d'aparició	18%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 137 vegades en format curt, és a dir, el 89% de les vegades; 16 vegades en format mitjà, és a dir, el 10% de les vegades; i 9 vegades en format llarg, el que representa l'1% de les vegades.

Tasques de duració curta	137	89%
Tasques de duració mitjana	16	10%
Tasques de duració llarga	9	1%
TOTAL	154	100%

A medi social

Instruccions de treball apareix 264 vegades en el total de tasques observades i representa el 29% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	264
Percentatge d'aparició	29%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 240 vegades en format curt, és a dir, el 91% de les vegades; 21 vegades en format mitjà, és a dir, el 8% de les vegades; i 3 vegades en format llarg, el que representa l'1% de les vegades.

Tasques de duració curta	240	91%
Tasques de duració mitjana	21	8%
Tasques de duració llarga	3	1%
TOTAL	264	100%

A matemàtiques

Instruccions de treball apareix 215 vegades en el total de tasques observades i representa el 28% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	215
Percentatge d'aparició	28%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 204 vegades en format curt, és a dir, el 95% de les vegades; 6 vegades en format mitjà, és a dir, el 3% de les vegades; i 5 vegades en format llarg, el que representa el 2% de les vegades.

Tasques de duració curta	204	95%
Tasques de duració mitjana	6	3%
Tasques de duració llarga	5	2%
TOTAL	215	100%

A llengua catalana

Instruccions de treball apareix 208 vegades en el total de tasques observades i representa el 26% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	208
Percentatge d'aparició	26%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 181 vegades en format curt, és a dir, el 87% de les vegades; 24 vegades en format mitjà, és a dir, l'11% de les vegades; i 3 vegades en format llarg, el que representa el 2% de les vegades.

Tasques de duració curta	181	87%
Tasques de duració mitjana	24	11%
Tasques de duració llarga	3	2%
TOTAL	208	100%

Quadre resum

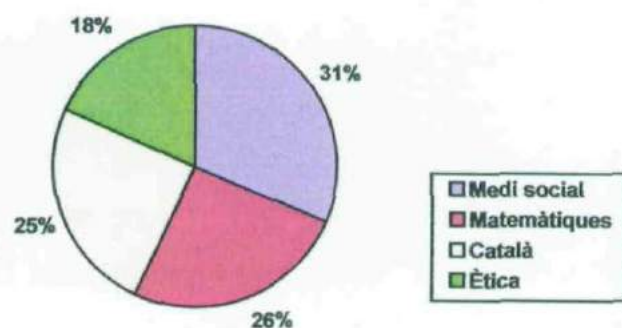
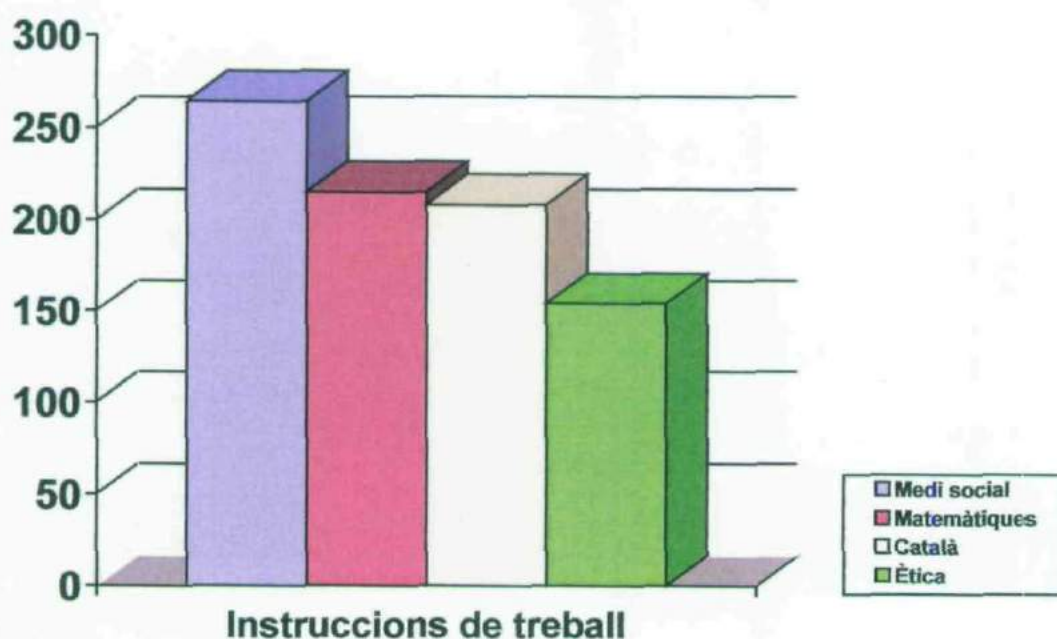
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que malgrat les freqüències varien, els percentatges són molt similars a medi social, matemàtiques i llengua catalana, i bastant inferiors a ètica.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	154	18%
Medi social	922	264	29%
Matemàtiques	763	215	28%
Llengua cat.	784	208	26%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Instruccions de treball* ha aparegut 841 vegades el que representa un 25% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 18%, és a dir, 154 aparicions; el 31% a medi social, és a dir, 264 aparicions; del 28% a matemàtiques, és a dir, 215 aparicions i del 25% a llengua catalana, és a dir, 208 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	154	264	215	208	841
Percentatge d'aparició	18%	31%	26%	25%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en la majoria d'ocasions es dona en versió curta, 762 vegades, repartides en 173 vegades a ètica; 240 vegades a medi social; 204 vegades a matemàtiques, i 181 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és irregular,

d'un total de 67, es donen freqüències més nombroses a ètica, amb 16 vegades, a medi social amb 21 vegades i a llengua catalana amb 24 vegades, que a matemàtiques amb 6 vegades. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona molt poques vegades, un total de 12, de les quals la majoria, 9, es doenen a ètica i la resta 3 a medi social, a 5 matemàtiques i 3 a llengua catalana.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	137(89%)	240(91%)	204 (95%)	181(87%)	762(91%)
Tasques duració mitjana	16(10%)	21(8%)	6 (3%)	24(11%)	67(8%)
Tasques duració llarga	9(1%)	3(1%)	5 (2%)	3(2%)	12(1%)
TOTAL	154(100%)	264(100%)	215 (100%)	208(100%)	841(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Instruccions de treball* és la més nombrosa de totes les tasques observades, amb un 25% d'aparició del total. Amb aquesta tasca les mestres indiquen a les nenes i els nens què faran durant la sessió, quan i com han de fer la feina i per tant és una tasca que es dona moltes vegades a cada sessió, donat que contínuament estan donant instruccions. És una tasca necessària per al bon funcionament de la sessió, per establir un ordre de les coses i per a mantenir un ordre en els alumnes. Durant tota la jornada laboral aquesta és una tasca que es dona infinites vegades perquè sempre hi ha instruccions prèvies a fer qualsevol tasca i a més ajuda a anar donant un sentit a tot allò que es fa i s'aprén. Cal dir que seria lògic i desitjable que a mesura que els alumnes es fan grans anés disminuint el nombre de tasques donant instruccions al llarg de les diferents sessions de classe però malauradament no ho és tant com voldrien les mestres. Si observem els resultats per matèries, veiem que en totes les freqüències d'aparició són molt altes, potser una mica menys a les classes d'ètica a on no són tant les mestres de l'escola com nosaltres, els investigadors, els que les impartim i per tant donem les instruccions justes i que creiem necessàries per no fer-nos repetitius. En canvi, en les

matèries del currículum es dóna de forma molt nombrosa i percentatges molt elevats, més d'una quarta part de les vegades en tots tres casos i això vol dir que les mestres insisteixen molt en les instruccions donades per a que no hi hagi lloc per als dubtes i els errors. També és una manera d'acompanyar molt als alumnes en el seu aprenentatge, ja que estan sempre al costat indicant el que cal fer i com fer-ho.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que en més del 90% dels casos aquesta tasca es dóna en versió curta, el que és bastant comprensible ja que les instruccions han de ser curtes i concises per a que els alumnes les puguin assimilar i per que si al llarg d'una sessió es dóna aquesta tasca en més d'una ocasió i no és de curta durada, es perdria molt temps de la classe per a aspectes no estrictament curriculars. Poques vegades es donen en versió mitjana i és degut al mateix que acabem de comentar, en molt pocs casos calen grans explicacions, només en casos concrets de feines noves o realment més complicades del que estan habituats. Finalment dir que és absolutament anecdòtic el fet que hi hagi alguna tasca de duració llarga, donat que voldria dir que es perd una tercera part de la classe només fent l'explicació i això, no ha de ser gaire habitual per a que les coses funcionin de forma adient.

- És la tasca més nombrosa de tota l'observació amb un 25% d'aparició.
- És una tasca necessària per al bon funcionament de la sessió, per establir un ordre de les coses, per a mantenir un ordre en els alumnes i per a poder realitzar totes les altres tasques donat que les explica i les fa entendre.
- Les mestres insisteixen molt en les instruccions donades per a que no hi hagi lloc per als dubtes i els errors. És una mena d'acompanyament en l'aprenentatge.
- La duració és majoritàriament curta ja que les instruccions han de ser escuetes i concises per a que els alumnes les puguin assimilar

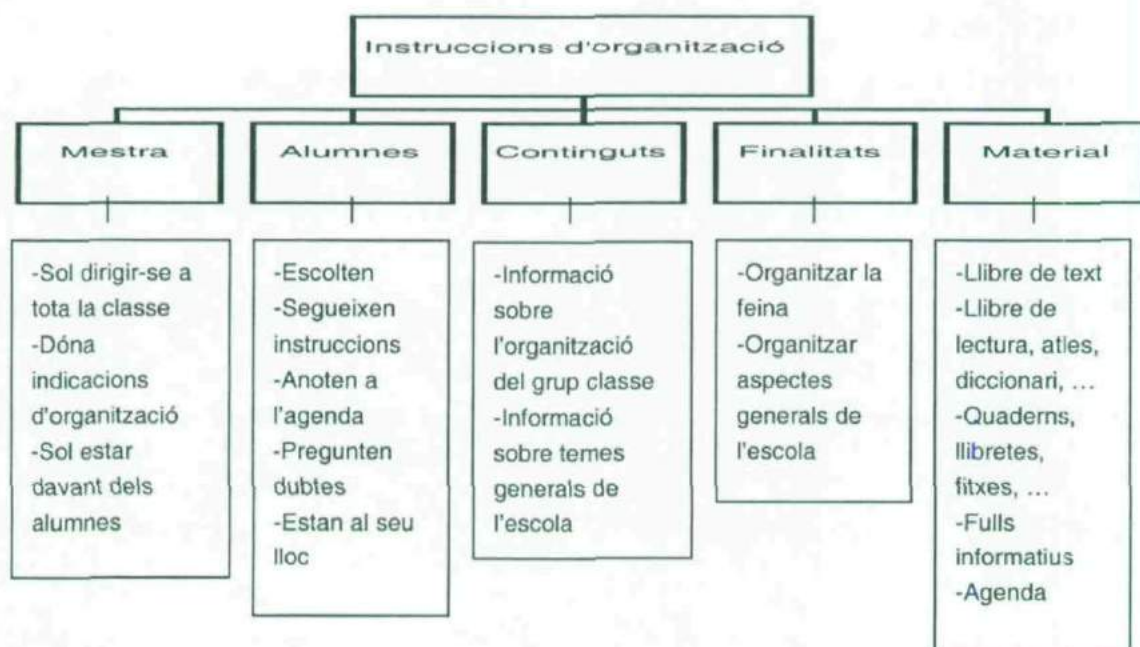
INSTRUCCIONS D'ORGANITZACIÓ

Definició

Indicacions donades per la mestra sobre temes referents a l'ordre i la convivència a l'aula i l'escola.

Descripció

La mestra es col·loca davant la classe per donar alguna indicació de tipus organitzatiu, generalment aquelles feines que serveixen de fil conductor entre diferents activitats que els alumnes realitzen al llarg del dia, setmana i/o trimestre. Responen a molt diferents tipologies, des del més habitual com repartir o recollir material de treball i de classe, entrega o retorn de treballs fins a avisos sobre temes d'interés general que es parlaran a l'assemblea o la indicació dels deures per al cap de setmana. És la mestra qui dóna totes les indicacions, fent ús en moltes ocasions de la pissarra i parlant des de la seva taula, davant del grup o movent-se per l'aula. Els alumnes estan atents als seus pupitres i generalment prenen nota a les seves agendes de les indicacions de la mestra. Poden donar-se petits intercanvis, algunes preguntes demanant aclariments o més informació. El tipus de contingut sol ser informatiu i organitzatiu d'aspectes que fan referència al grup classe i a l'escola en general i la finalitat és organitzar.

Narració

“Pugen del pati una mica més tard de l’habitual, doncs al mes de juny la jornada intensiva fa que els horaris siguin una mica diferents. Donada també l’època que és, es fa necessària més organització.

Durant una estona el mestre els dóna diferents informacions:

–Mireu com que la propera serà ja l’última setmana de curs, cal que anoteu algunes coses a l’agenda, per a que els pares també se n’assebentin. Vinga treieu-la i obriu-la per l’última setmana.

Tots els alumnes comencen a remenar el calaix i van apareixent les agendes, algunes més senceres que altres, però ja se sap! És final de curs.

–Cal que anoteu que el dimarts anirem d’excursió a sant Ramon, i recordeu que el dilluns com a màxim heu d’entregar les autoritzacions.

Mentres els va dient tot el que han d’anotar, ell també ho escriu a la pissarra per a que ningú no es despisti.

–També cal apuntar que l'últim dia, els que es queden a dinar, els han de venir a buscar com a màxim fins les quatre. Altres coses que no cal apuntar és que si voleu, la propera setmana no cal que porteu la bata.

De cop, com si tota la classe s'hagués posat d'acord, se sent un crit:

–Visca!!!

El mestre els demana silenci i diu:

–Crec que ja us he donat totes les informacions, ara seguirem fent el treball en grup sobre la prehistòria. Ja he fet les fotocòpies per a tots els grups i quan feu una mica de silenci les ensenyaré i les repartiré.

Encara se sent una remor de fons que no deixa que el mestre pugui mostrar amb tranquil·litat totes les imatges.

–No penso començar a repartir fins que no feu silenci i les que queden per veure ja no ens dona temps d'ensenyar-les, vosaltres mateixos –diu el mestre amb un posat de descontent amb la classe.

–El grup que treballa l'alimentació.

S'aixequen tots quatre i de cop el mestre diu:

–No cal que vingueu tots quatre que farem molt enrenou, amb dos representants n'hi ha prou.

–El grup de les eines de caça –En Carles i la Virgínia recullen la informació i atenen les recomanacions del mestre:

–Aneu amb compte a l'hora de triar les fotografies, calculeu l'espai que necessitareu per la part escrita.

Els nens assenteixen i se'n van al seu lloc.

Segueix repartint a tots els grups i comencen a treballar en grup.”

(Segment extret de la vint-i-vuitena sessió de medi social observada a 4t.)

“Al tornar del pati la mestra els avisa que els repartirà feines corregides. Abans, però, els fa un petit comentari i en acabar, va passant per les taules i les va repartint. Després de repartir tots els exercicis avisa als alumnes que tenen una prova i diu:

"La mestra reparteix als alumnes els exercicis corregits."

"Els alumnes organitzen l'aula abans de marxar, posant les cadires a sobre les taules, després d'haver treballat en grup."

–Col.loqueu les taules en fileres i recolliu tot el que teniu a sobre.

Fan una mica d'enrenou, i quan estan tots col.locats la mestra diu:

–Ara repartiré la prova que té cinc fulls i no vull embolics, estigueu atents, us aniré donant els fulls als primers de cada filera i vosaltres els aneu passant endarrere, quan arribin al final si en sobra algun us aixequen i me'l veniu a donar.

Així doncs comença a repartir, però com algun alumne està distret, se li comencen a acumular fulls, el company de darrera l'avisava i comencen a enraonar. La mestra s'en adona i diu:

–Què passa a la tercera filera?

–Que m'he fet un embolic amb els fulls i en Sergi m'està atabalant –diu en Ferran

–Això no és veritat, és ell qui s'ha distret i no passa els fulls! –diu enrrabiat en Sergi

–Bé, tan se val! Feu el favor d'estar més atents que esteu fent perdre el temps a tota la classe –diu la mestra

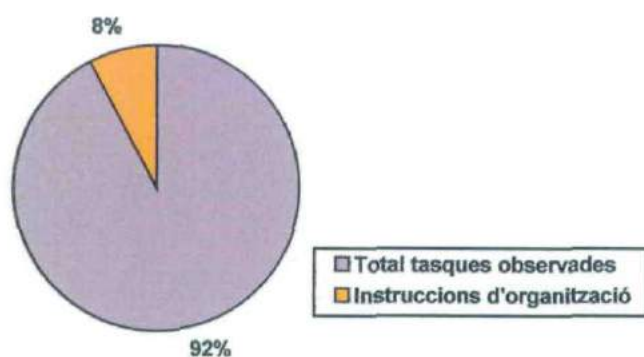
Segueix repartint els fulls i en acabar comencen a comentar la prova.”

(Segment extret de la vint-i-sisena sessió de medi social observada a 5è.)

Dades quantitatives

La tasca *Instruccions d'organització* representa el 8% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 281 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	281
Percentatge d'aparició	8%

A ètica

Instruccions d'organització apareix 45 vegades en el total de tasques observades i representa el 5% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	45
Percentatge d'aparició	5%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 44 vegades en format curt, és a dir, el 98% de les vegades; 1 vegada en format mitjà, és a dir, el 2% de les vegades; i cap vegada en format llarg.

Tasques de duració curta	44	98%
Tasques de duració mitjana	1	2%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	45	100%

A medi social

Instruccions d'organització apareix 103 vegades en el total de tasques observades i representa l'11% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	103
Percentatge d'aparició	11 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 103 vegades en format curt, és a dir, el 100% de les vegades; cap vegada en format mitjà; i cap vegada en format llarg.

Tasques de duració curta	103	100%
Tasques de duració mitjana	0	0%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	103	100%

A matemàtiques

Instruccions d'organització apareix 65 vegades en el total de tasques observades i representa el 8,5% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	65
Percentatge d'aparició	8,5%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 62 vegades en format curt, és a dir, el 95% de les vegades; 1 vegada en format mitjà, és a dir, el 2% de les vegades; i 2 vegades en format llarg, el que representa el 3% de les vegades.

Tasques de duració curta	62	95%
Tasques de duració mitjana	1	2%
Tasques de duració llarga	2	3%
TOTAL	65	100%

A llengua catalana

Instruccions d'organització apareix 68 vegades en el total de tasques observades i representa el 9% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	68
Percentatge d'aparició	9%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 68 vegades en format curt, és a dir, el 100% de les vegades; cap vegada en format mitjà; i cap vegada en format llarg.

Tasques de duració curta	68	100%
Tasques de duració mitjana	0	0%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	68	100%

Quadre resum

A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que tant les freqüències com els percentatges són molt diversos. En les matèries en que

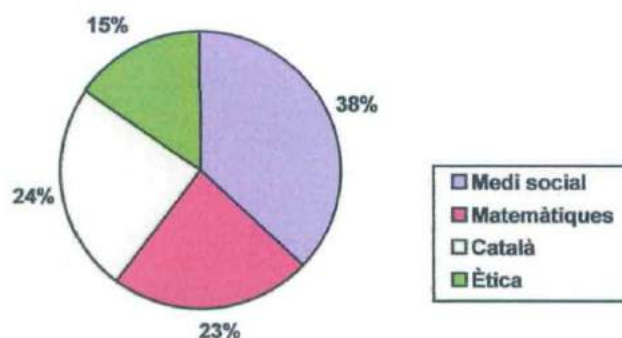
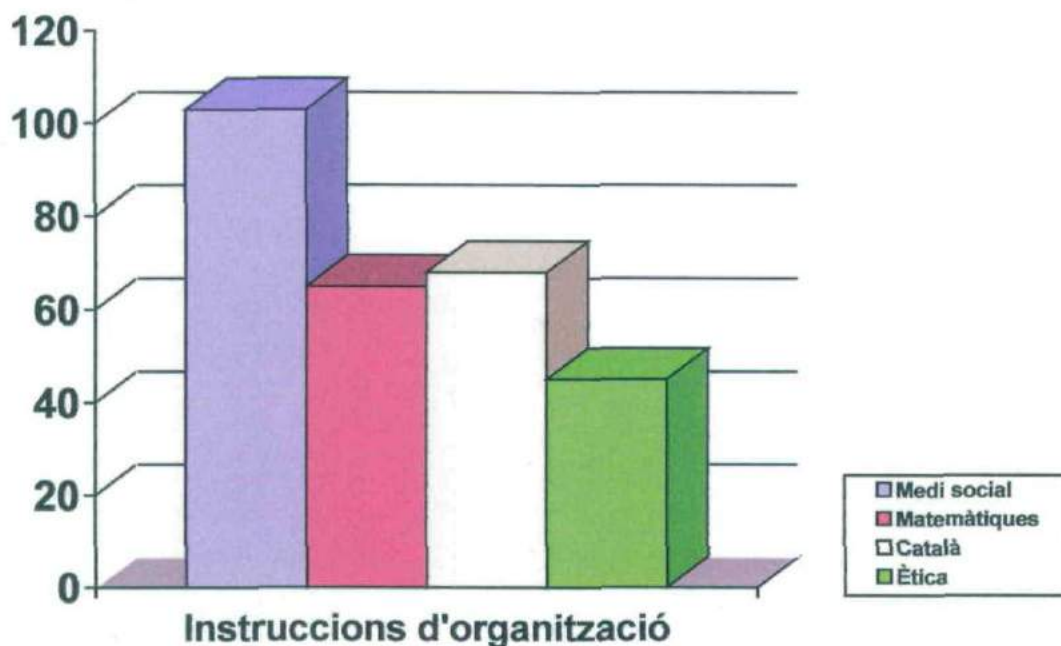
trobem més similitut són matemàtiques i llengua catalana, i en canvi l'ètica és clarament inferior i el medi social clarament superior a la resta.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	45	5%
Medi social	922	103	11%
Matemàtiques	763	65	8,5%
Llengua cat.	784	68	9%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Instruccions d'organització* ha aparegut 281 vegades el que representa un 8% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 16%, és a dir, 45 aparicions; el 37% a medi social, és a dir, 103 aparicions; del 23% a matemàtiques, és a dir, 65 aparicions i del 24% a llengua catalana, és a dir, 68 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	45	103	65	68	281
Percentatge d'aparició	15%	38%	23%	24%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en la gran majoria d'ocasions, el 99% de les vegades, es dona en versió curta, 277 vegades, repartides en 44 vegades a ètica; 103 vegades a medi social; 62 vegades a matemàtiques, i 68 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és bastant regular i molt escassa, d'un total de 2, es dona una a ètica i una a matemàtiques i finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona també molt poques vegades, un total de 2 i les 2 a matemàtiques.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	44(98%)	103(100%)	62 (95%)	68(100%)	277(99%)
Tasques duració mitjana	1(2%)	0(0%)	1 (2%)	0(0%)	2(0,5%)
Tasques duració llarga	0(0%)	0(0%)	2 (3%)	0(0%)	2(0,5%)
TOTAL	45(100%)	103(100%)	65 (100%)	68(100%)	281(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Instruccions d'organització* és una de les tasques amb freqüència més nombrosa de totes les observades amb un 8% d'aparició. Això vol dir que és una tasca que es dona a totes les matèries de forma bastant habitual i això és degut a la voluntat de l'escola a que els alumnes participin de tots els esdeveniments d'aquesta i a través de qualsevol matèria i/o mestra, és a dir, no és només la tutora la que s'encarrega de donar instruccions que afecten la vida dels alumnes a l'escola sinó que tot el cos docent hi participa. També vol dir que en la majoria de casos les mestres aprofiten les possibilitats de mobilitat que proporcionen les aules en la feina diària. Si observem els resultats per matèries, veiem que es dona de manera similar a les matèries curriculars i en menor mesura a ètica, degut a que no sempre és la mestra la que està amb el grup sinó algun membre del grup investigador que, malgrat estar d'acord amb l'escola no donaria mai consignes o instruccions que no estiguin directament lligades a l'ètica o a l'assemblea. En referència a la resta de matèries, cal destacar l'alt percentatge amb que apareix a medi social que amb gran probabilitat es deu a la facilitat que dona aquesta matèria per a realitzar feines fora de la ubicació habitual o modificar l'ordre del mobiliari de l'aula per treballar en grup. Respecte les altres, matemàtiques i llengua catalana, es donen en un percentatge gairebé igual el que fa pensar que es donen habitualment com a element normal al centre. En relació a les dades de temps obtingudes, observem que en el 99% dels casos aquesta tasca es dona en versió curta, el que ens sembla bastant important,

donat que pensant que és una tasca força habitual, faria perdre molt de temps en aspectes que s'han de donar en moments concrets i puntuals per tal de no atabalar als alumnes amb massa informació i molt temps seguit. És important que per a que aquestes informacions d'organització que es donen facin efecte siguin curtes i clares, per això entenem com a molt evident que les tasques en versió mitjana i llarga hagin aparegut de forma tant anecdòtica, arriben sumant-les a l'1%

- És la quarta tasca més nombrosa en el global de l'observació.
- És una tasca que es dona a totes les matèries de forma bastant habitual.
- Les mestres aprofiten les possibilitats de mobilitat que proporcionen les aules en la feina diària.
- Es dona sempre en versió curta.

ALTRES TASQUES

Definició

Tasques infreqüents que donada la seva poca repetició hem optat per considerar conjuntament. Per exemple dramatitzar, votar, recitar o visionar un video.

Descripció

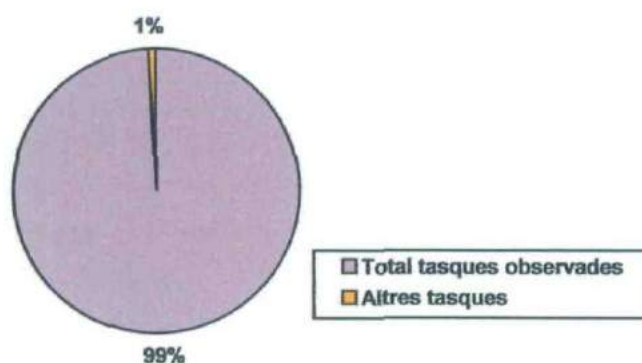
En aquest bloc inclourem totes aquelles tasques que s'han donat en molt poques ocasions i que per tant no són en absolut representatives de les tasques amb que es treballa habitualment a l'escola. Trobem tasques com dramatitzar, votar, recitar o visionar un video. Aquest tipus de tasca sol estar totalment dirigit per la mestra, ella emet ordres o informacions i els alumnes van actuant en conseqüència. L'intercanvi lingüístic està totalment dirigit per la mestra, donat que els alumnes si intervenen ho fan quan ella els dóna paraula. Els continguts més habituals solen ser de tipus informatiu quan es llegeixen i interpreten textos o es visionen videos i fins i tot quan es reciten textos o altres, donat que fan referència al recordatori d'aquella informació. També es donen en alguna mesura els continguts més de tipus organitzatiu quan es realitza una votació. Les finalitats d'aquestes tasques son ben diverses, des d'organitzar el grup fins a rebre informació, comprendre-la i dilucidar-la.

Donada la diversitat d'aquestes tasques, no s'ha elaborat cap mapa conceptual, ja que no respondria a cap en concret. El mateix succeeix amb les narracions, donada la varietat de tasques i la poca aparició no hem cregut convenient exposar-ne cap. Amb les fotografies n'hi ha prou per fer-se una idea del que tractem de descriure.

Dades quantitatives

La tasca *Altres tasques* representa l'1% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 31 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	31
Percentatge d'aparició	1%

A ètica

Altres tasques apareix 23 vegades en el total de tasques observades i representa el 3% d'aquestes.

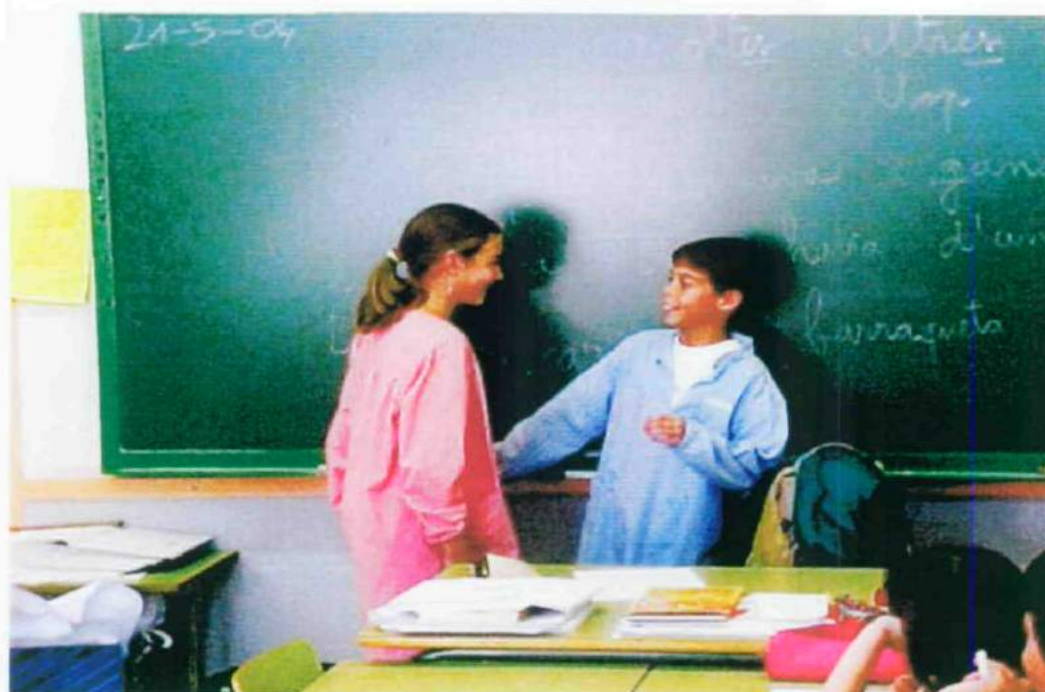
Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	23
Percentatge d'aparició	3%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 3 vegades en format curt, és a dir, el 13% de les vegades; 19 vegades en format mitjà, és a dir, el 83% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 4% de les vegades.

Recitar:

“Els alumnes reciten les taules de multiplicar conjuntament amb la mestra. Ella es col·loca al seu costat per tal de que no perdin el ritme.”

Dramatització:

“Els alumnes representen una situació per tal d’entendre-la millor i poder-ne parlar posteriorment.”

Tasques de duració curta	3	13%
Tasques de duració mitjana	19	83%
Tasques de duració llarga	1	4%
TOTAL	23	100%

A medi social

Altres tasques no apareix cap vegada en el total de tasques observades.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	0
Percentatge d'aparició	0 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, no cal expressar cap resultat donat que no hem obtingut cap dada.

A matemàtiques

Altres tasques apareix 3 vegades en el total de tasques observades i representa el 0,4% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	3
Percentatge d'aparició	0,4%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 3 vegades en format curt, és a dir, el 100% de les vegades; cap vegada en format mitjà, i cap vegada en format llarg.

Tasques de duració curta	3	100%
Tasques de duració mitjana	0	0%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	3	100%

A llengua catalana

Altres tasques apareix 5 vegades en el total de tasques observades i representa l'1% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	5
Percentatge d'aparició	1%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 2 vegades en format curt, és a dir, el 40% de les vegades; 2 vegades en format mitjà, és a dir, el 40% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 20% de les vegades.

Tasques de duració curta	2	40%
Tasques de duració mitjana	2	40%
Tasques de duració llarga	1	20%
TOTAL	5	100%

Quadre resum

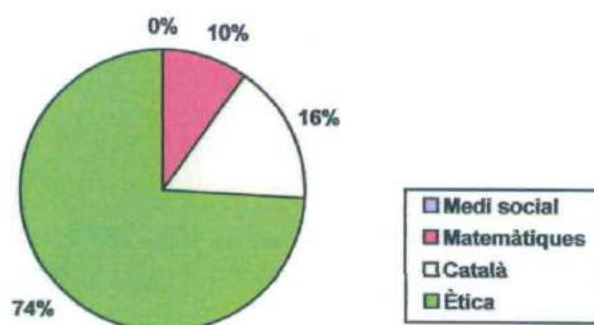
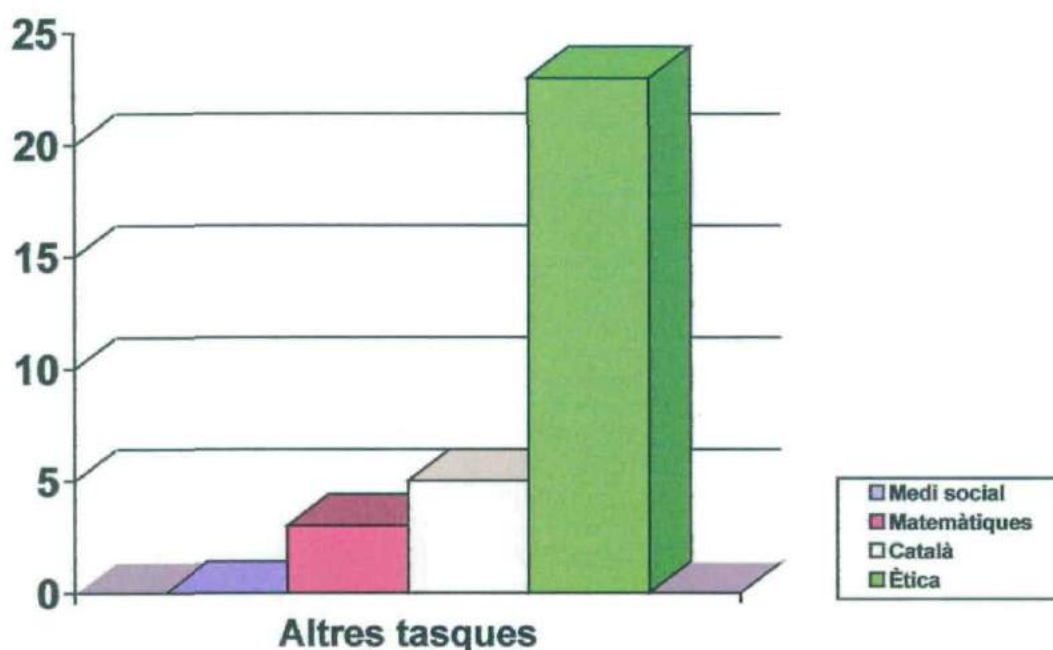
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que les freqüències són molt diverses i per tant també els percentatges, que són del 3% a ètica, 1% a llengua catalana, 0,4% a matemàtiques i 0% medi social.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	23	3%
Medi social	922	0	0%
Matemàtiques	763	3	0,4%
Llengua cat.	784	5	1%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Altres tasques* ha aparegut 31 vegades el que representa un 1% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 74%, és a dir, 23 aparicions; el 0% a medi social, és a dir, cap aparició; del 10% a matemàtiques, és a dir, 3 aparicions i del 16% a llengua catalana, és a dir, 5 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	23	0	3	5	31
Percentatge d'aparició	74%	0%	10 %	16%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en més de la meitat d'ocasions es dona en versió mitjana, 21 vegades, repartides en 19 vegades a ètica i 2 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració curta és bastant regular, d'un total de 8, s'han donat les mateixes a ètica i a matemàtiques, un total de 3 i dues a llengua catalana. Finalment, cal observar

que aquesta tasca en duració llarga es dona molt poques vegades, un total de dues, 1 a ètica i 1 a llengua catalana.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	3(13%)	0(0%)	3 (100%)	2(40%)	8(26%)
Tasques duració mitjana	19(83%)	0(0%)	0 (0%)	2(40%)	21(68%)
Tasques duració llarga	1(4%)	0(0%)	0 (0%)	1(20%)	2(6%)
TOTAL	23(100%)	0(0%)	3 (100%)	5(100%)	31(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Altres tasques* és la més minoritària de totes, amb un 1% d'aparició en el total de l'observació. És bo que així sigui donat que sota aquesta categoria s'inclouen aquelles tasques que s'han donat molt poques vegades, quasi de forma residual, però que no podem deixar d'incloure en el recompte, i per tant diem que és bo perquè són les que menys apareixen. Si observem els resultats per matèries, veiem que a medi social no apareixen en cap cas i que a llengua catalana i matemàtiques de forma molt anecdòtica, el que ens fa pensar que hauran estat tasques molt concretes per a realitzar algun aprenentatge i que després ja no ha calgut fer-les servir més, en aquest cas concret es deuen a una tasca en especial, *Recitar*, que la duen a terme molt poc sovint i sobretot els més petits, quan practiquen els poemes que diran per Sant Jordi o quan recite les taules de multiplicar per demostrar que les saben. També observem que a ètica és on es donen la majoria d'aquestes altres tasques i és que com dèiem abans, són grups de tasques que no arriben a tenir prou entitat per representar una categoria per elles mateixes, com la *Dramatització*, que utilitzem de tant en tant a ètica, sobretot els més grans, realitzen role-playings per a experimentar situacions treballades a classe; o també trobem que surt la *Votació*, que s'ha pogut fer servir algunes vegades al llarg del curs per prendre decisions de forma democràtica.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que la majoria de tasques es donen en versió mitjana, degut a la predominància que hi ha en les tasques donandes a ètica, el 83% eren de duració mitjana i aquest fet és conseqüència del que acabem d'explicar, si la majoria de tasques que s'han donat a ètica eren les de *Dramatització* i *Votació*, és lògic que la duració sigui mitjana perquè són tasques que requereixen un cert temps de preparació i de realització, el que fa que s'allarguin més de deu minuts en la majoria de casos. També cal apuntar que les que es donen en duració curta són la majoria de les que hem anomenat *Recitar*, perquè tant els poemes com les taules es diuen ràpid i les mestres no ocupen llargues estones amb elles. Les tasques que s'han donat en versió llarga són absolutament residuals, dues en tota l'observació.

- Tasca de les més minoritàries en freqüència d'aparició donada la seva naturalesa d'aglutinar diferents tasques.
- A medi social no apareixen en cap ocasió i a matemàtiques i llengua catalana de forma residual.
- A ètica apareixen la majoria donat que fem servir dinàmiques molt variades i que no sempre es repeteixen al llarg del curs.
- La majoria de tasques tenen una duració mitjana.

3. Dades globals referides a les tasques segons les matèries observades

L'apartat que presentem a continuació exposa un primer quadre que ofereix les freqüències d'aparició i els percentatges de les quatre matèries estudiades. Seguidament, quatre quadres que ens aporten les dades de freqüència d'aparició i de percentatge de les tasques observades ordenades segons les matèries observades, les classes d'ètica, les de medi social, matemàtiques i llengua catalana. Cada quadre va acompanyat d'un gràfic de barres que ens ajuda a observar quines són aquelles tasques més utilitzades. Finalment, afegim un sisè quadre que aporta les dades globals referents a les tasques.

Taula global de freqüències de les tasques a ètica, medi social, matemàtiques i llengua catalana:

NOM DE LA TASCA	Medi social		Català		Matemàtiques		Ètica		TOTAL	
	fi	%	fi	%	fi	%	fi	%	fi	%
Preguntes i respostes	141	15%	116	15%	88	11.5%	167	20%	512	15%
Ronda d'intervencions	23	2 %	14	2 %	15	2 %	164	19%	216	6.5%
Explicar fets i conceptes	99	11%	55	7 %	57	7 %	28	3 %	239	7%
Comentari de valors	61	7 %	45	6 %	32	4 %	32	4 %	170	5%
Treball individual	91	10%	108	14%	81	11%	59	7 %	339	10%
Lectura dels alumnes	43	5 %	46	6 %	36	5 %	72	8.5%	197	6%
Lectura de la mestra	16	2 %	15	2 %	1	0.1%	19	2 %	51	1.5%
Exercici oral	8	1 %	12	1.5%	16	2 %	7	1 %	43	1%
Treball en grup	19	2 %	16	2 %	6	1 %	45	5 %	86	2.5%
Dictar textos o dades	7	1 %	9	1 %	12	1.5%	0	0 %	28	1%
Prova d'avaluació	12	1 %	4	0.5%	25	3 %	0	0 %	42	1%
Correcció col·lectiva	13	1 %	21	3 %	53	7 %	25	3 %	112	3%
Correcció individual	14	1.5%	34	4 %	20	3 %	0	0 %	68	2%
Sortir a la pissarra	8	1 %	8	1 %	38	5 %	1	0.1%	55	1.5%
Instruccions de treball	264	29%	208	26%	215	28%	154	18%	841	25%
Instr. d'organització	103	11%	68	9 %	65	8.5%	45	5 %	281	8.5%
Altres tasques	0	0 %	5	1 %	3	0.4%	23	3 %	31	1%

Distribució de les tasques a ètica

NOM DE LA TASCA	fi	%
Preguntes i respostes	167	20 %
Ronda d'intervencions	164	19 %
Explicar fets i conceptes	28	3 %
Comentari de valors	32	4 %
Treball individual	59	7 %
Lectura dels alumnes	72	8.5 %
Lectura de la mestra	19	2 %
Exercici oral	7	1 %
Treball en grup	45	5 %
Dictar textos o dades	0	0 %
Prova d'avaluació	0	0 %
Correcció col·lectiva	25	3 %
Correcció individual	0	0 %
Sortir a la pissarra	1	0.1 %
Instruccions de treball	154	18 %
Instruccions d'organització	45	5 %
Altres tasques	23	3 %
TOTAL	841	100 %

